

TÁJÉKOZTATÁS

Az ügyvédek terhelő azonosítási, nyilvántartási, átvilágítási, bejelentési, és közreműködés megtagadási kötelezettségről

Azonosítási kötelezettség:

Az ügyvédi tevékenységről szóló 2017 évi LXXVIII törvény (továbbiakban: **Ütv.**) 32 §-a értelmében, **az ügyvéd** - a jogi tanácsadásra vonatkozó megbízás kivételével - **az ügyvédi megbízási szerződés megkötése előtt, köteles** az ügyfelet, valamint az annak képviselőjében eljáró személyt, ellenjegyzést igénylő, közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat készítésekor pedig, az ügyfélnek nem minősülő, de az adott jogügyletben résztvevő, jognyilatkozatot tevő természetes, és jogi személyt, valamint azok képviselőit **azonosítani**.

Az azonosítás természetes személy esetén, a személyazonosításra alkalmas okmány (személyazonosító igazolvány, útlevél, valamint kártya formátumú vezetői engedély) megtekintésével, jogi személy vagy más szervezet esetén pedig, a jogi személyt vagy más szervezetet nyilvántartó bíróság, hatóság, stb. nyilvántartásába való betekintéssel, vagy a nyilvántartásból származó kivonatnak a beszerzésével, valamint - a 2017 évi LIII törvény (továbbiakban: **Pmt**) 3 § 3. sz. pontjának a rendelkezése szerint - **az okmány, a nyilvántartás, illetve a kivonat adatainak visszakereshető módon való rögzítésével, és** – a Pmt 7 § (8) bekezdésének rendelkezése folytán – **a bemutatott okiratokról** (okmányok, kivonatok stb.) **másolatnak a készítésével történik.**

A természetes személy azonosításához az azonosítottnak **személyesen kell megjelennie**, kivéve, ha **az azonosítására távazonosítás útján kerül sor.**

A távazonosításra a Magyar Ügyvédi Kamara által engedélyezett elektronikus hírközlő eszköz (pld. Skype stb.) útján kerülhet csak sor. A távazonosítás kezdetén, az azonosítottnak kifejezetten nyilatkoznia kell arról, hogy a távazonosításhoz-, és az arról való kép-, és hangfelvétel készítéséhez hozzájárul. Ezt követően az azonosításhoz felhasznált okmányoknak minden, rögzítendő adatot tartalmazó oldalát a kamerának – megfelelően megvilágítva – fel kell mutatni úgy, hogy az okmány jól látható, illetve adattartalma jól olvasható legyen. A biztonsági elemet tartalmazó okmány kamera előtti olyan mozgatását is meg kell tenni, amely alapján a biztonsági elem az okmányon felismerhető (pl. az okmányon található hologramon az okmány mozgatása esetén jól felismerhetően megtörik a fény). Az azonosítottnak az azonosítás során rögzítésre kerülő adatait szóban is közölnie kell. Annak érdekében, hogy a távazonosítás biztonságosan elvégezhető legyen, az azonosítottnak megfelelően megvilágítva, úgy kell a kamerába néznie, hogy meg lehessen győződni a felmutatott okmányon szereplő fénykép és az azonosított arcképének, lehetőség szerint nemének, illetve hozzávetőleges korának az egyezéséről. Ha a távazonosítás pl. az internetkapcsolat problémái miatt vagy más okból menet közben megszakad, a távazonosítás teljes egészében megismétlésre kerül.

A természetes személy azonosításának a részét képezi, az un. **JÜB ellenőrzés**, amely a természetes személy által bemutatott okmányban szereplő okmányadatok hatósági nyilvántartásban (nevezetesen a személyiadat- és lakcímnnyilvántartásban-, a járművezetőiengedély-nyilvántartásban, az útiokmány-nyilvántartásban-, és a központi idegenrendészeti nyilvántartásban) rögzített adatokkal való egyezőségének, valamint a bemutatott okmányok érvényességének, és az azzal kapcsolatos tényeknek (pld. elvesztés – megtalálás stb.) a megállapítására irányul.

A JÜB ellenőrzés az alábbi adatokra terjed ki:

- személyazonosító adatokra.

- állampolgárságra, hontalanságra, menekült-, bevándorolt-, letelepedett-, illetve EGT – állampolgári jogállásra.
- lakcímre.
- arcképmásra.
- aláírásra.
- a polgárok személyi adatainak és lakcímének nyilvántartásáról szóló 1992. évi LXVI. törvény 18. § (5) bekezdése szerinti tényekre,
- a külföldre utazásról szóló 1998. évi XII. törvény 24. § (1) bekezdés f) pontja szerinti adatokra és az okmány érvényességi idejére.
- a közúti közlekedési nyilvántartásról szóló 1999. évi LXXXIV. törvény 8. § (1) bekezdés b) pont ba)-bb) alpontja szerinti adatokra,
- a szabad mozgás és tartózkodás jogával rendelkező személyek beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi I. törvény 76. § d) pontja, 80. § (1) bekezdés b) és c) pontja, valamint a harmadik országbeli állampolgárok beutazásáról és tartózkodásáról szóló 2007. évi II. törvény 95. § (1) bekezdés g) pontja, 96. § (1) bekezdés g) pontja, továbbá 100. § (1) bekezdés b) és c) pontja szerinti adatokra.

A JÜB ellenőrzésnek az elvégzése - közhiteles nyilvántartásba való bejegyzésre irányuló eljárásban való jogi képviselőre-, illetve közhiteles nyilvántartásba való bejegyzés alapjául szolgáló okirat szerkesztésére és ellenjegyzésére irányuló ügyvédi megbízási szerződés esetét kivéve - hatósági díjköteles, amelynek díját az azonosított köteles viselni.

Az azonosítási kötelezettségnek az elvégzése – a Pmt 7 § (8a) bekezdése-, és 56 § (1) bekezdése alapján – adatkezelési kötelezettséggel is jár, amely kötelezettség az ügyvédet a Pmt 56 § (2) bekezdése szerint, az üzleti kapcsolat megszűnésétől, illetve az ügyleti megbízás teljesítésétől számított 8 évig-, a Pmt 58 § (1) bekezdésében rögzített kivételes esetben pedig, 10 évig terheli.

Nyilvántartási kötelezettség:

Az Ütv.33 §-a értelmében, **az ügyvéd**, minden olyan ügyben, amelyben a jogi képviselő kötelező (pld. cégeljárás, földhivatali eljárás stb.), az azonosított természetes-, és jogi személyekről-, illetve az azonosított más szervezetekről, a jogügyletek biztonságának elősegítése, továbbá az ügyvédi tevékenység korlátjainak az érvényesítése érdekében, **köteles nyilvántartást vezetni**.

A nyilvántartás természetes személyek esetén, a következő adatokra terjed ki:

- természetes személyazonosító adatokra,
- lakcímre,
- állampolgárságra, hontalanságra, menekült-, bevándorolt-, letelepedett-, illetve EGT-állampolgári jogállásra.
- az azonosításhoz felhasznált azonosító okmány típusára és számára.
- a JÜB ellenőrzés során kapott válasz azonosítójára.
- azon ügyek ügyazonosítójára, amelyekben a természetes személy azonosítása kötelező.
- a Pmt-ben meghatározott adatokra.
- hozzájárulása esetén pedig, az azonosítottak az elérhetőségi adataira.

A nyilvántartás jogi személyek és más szervezetek esetén, a következő adatokra terjed ki:

- névre.
- székhelyre, külföldi székhelyű vállalkozás esetén - ha ilyennel rendelkezik - a magyarországi fióktelepének a címére.

- az azonosított jogi személy vagy más szervezet cégjegyzékszámára vagy nyilvántartási számára, ezek hiányában a nyilvántartó szerv nevére és az azonosító számára vagy a létrejöttéről, nyilvántartásba vételéről, illetve bejegyzéséről szóló határozatnak a számára.
- az azonosított jogi személy vagy más szervezet képviselőjében eljáró személy természetes személy-azonosító adataira.
- azon ügyek ügyazonosítóira, amelyekben a jogi személy vagy más szervezet azonosítása kötelező.
- a Pmt-ben meghatározott adatokra.
- hozzájárulása esetén pedig, az azonosítottak az elérhetőségi adataira.

Az adatok kezelése (nyilvántartása) a Pmt 56 § (2) bekezdése szerint, az üzleti kapcsolat megszűnésétől, illetve az ügyleti megbízás teljesítésétől számított 8 évig-, a Pmt 58 § (1) bekezdésében rögzített kivételes esetben pedig, 10 évig terheli történik.

(A Pmt 9 § (7) bekezdése-, és a 9/A § (3) bekezdése alapján, az ügyvéd köteles nyilvántartást vezetni a tényleges tulajdonos azonosítása és személyazonosságának igazoló ellenőrzése érdekében megtett intézkedésekről, és a szükséges ellenőrzésekről is.)

Átvilágítási-, és bejelentési kötelezettség:

A Pmt 6 §-a valamint a 30 §-a alapján, az ügyvédet (az azonosításon és a JÜB ellenőrzésen túl, a kockázati besorolására, valamint az üzleti kapcsolat és az ügyleti megbízás céljának és jellegének megismerésére, és annak folyamatos figyelemmel kísérésére is kiterjedő) **átvilágítási**, továbbá (a pénzmosásra, terrorizmus finanszírozására, dolog büntetendő cselekményből való származására utaló adat, tény, körülmény felmerülése esetén, azoknak a hatóságokkal való közlésére vonatkozó) **bejelentési kötelezettség is terheli**. E kötelezettségek azonban az ügyvédet a Pmt 73 §-a értelmében, csak akkor terhelik, ha bizalmi vagytonkezelési tevékenységet végez, vagy ha pénz és értéktárgy letéti kezelését végzi, illetve ha a következő jogügyletek előkészítésével és végrehajtásával összefüggésben végez ügyvédi tevékenységet:

- gazdasági társaságban vagy egyéb gazdálkodó szervezetben lévő vagytonrész (részesedés) tulajdonának átruházása,
- ingatlan tulajdonának átruházása,
- gazdasági társaság vagy egyéb gazdálkodó szervezet alapítása, működtetése, megszűnése,
- bizalmi vagytonkezelési szerződés vagy bizalmi vagytonkezelés létesítésére irányuló egyoldalú jognyilatkozat,
- ingó vagyonelem, különösen pénzeszköz, pénzügyi eszköz ellenérték nélkül történő átruházása.

és az alábbi feltételek közül valamelyik fennáll:

- üzleti kapcsolat jön létre,
- négymillió-ötszázezer forintot elérő vagy meghaladó összegű ügyleti megbízás teljesítésére kerülne sor.
- pénzmosásra vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat, tény vagy körülmény merül fel.
- a korábban rögzített ügyfélazonosító adatok valóságával vagy megfelelőségével kapcsolatban kétség merül fel.
- az ügyfél-azonosító adatokban bekövetkezett változás kerül átvezetésre és kockázatérzékenységi megközelítés alapján szükséges az ügyfélátvilágításnak az ismételt elvégzése.

A bejelentési kötelezettség, illetve a hatóság megkeresésére vonatkozó válaszadási kötelezettség az ügyvédet csak akkor nem terheli, ha:

- a bejelentés alapjául szolgáló adat, tény, körülmény büntetőeljárásban történő védelem, illetve bíróság előtti képviselet - ide nem értve a cégbíróági eljárásban történő képviseletet – előkészítése, ellátása során, vagy ellátását követően utóbb és azzal összefüggésben jutott tudomására,
- a bejelentés alapjául szolgáló adat, tény, körülmény az előbbi alpontban írt képviselet, védelem ellátásának, vagy az eljárás megindításának a szükségességével összefüggésben végzett jogi tanácsadás során jutott a tudomására.

A bejelentési kötelezettségnek a teljesítése **nem minősül az ügyvédi titok megsértésének.**

A Pmt 32 § (1) bekezdése értelmében, bejelentés tétele esetén, a bejelentésnek a hatósághoz való megérkezéséig **az ügyintézés nem folytatható**-, a Pmt 35 § (1) bekezdése alapján pedig, a hatóság visszajelzésig az **ügyintézés felfüggesztésre kerül.**

A közreműködés megtagadási kötelezettség:

Az ügyvédnek **meg kell tagadnia a közreműködést**, azaz, az ügyvédi megbízási szerződésnek a megkötését, a már megkötött szerződésben rögzített ügyleti megbízásnak a teljesítését, illetve az üzleti kapcsolatnak a létesítését, vagy meg kell szüntetnie a vele fennálló üzleti kapcsolatot, ha:

- bármely okból (adathiány, okmányhiány, okirathiány, nyilatkozathiány, okmány érvénytelenség, vagy az okmánnal kapcsolatos bármely probléma stb.) kifolyólag az azonosítási-, és az átvilágítási intézkedéseket nem lehet elvégezni.
- arra a következtetésre jut, hogy a megbízás teljesítése jogszabályba ütközne, vagy jogszabály megkerülésére irányulna.
- ha pénzmosásra, vagy terrorizmus finanszírozására utaló adat tény vagy körülmény, vagy valamely más aggályos körülmény merül fel.
- ha az ügylet felhasználni kívánt meghatalmazás nem felel meg a jogszabályok előírásainak.

Kecskemét 2022 július hó 15

Dr. Bende Tibor
egyéni ügyvéd